

In samenwerking met

BM-RAPPORT 2012

Broedvogel en vleermuisonderzoek

Maarssen Schildershof

M.W. van den Hoorn, 26 september 2011 (herziene eindversie).

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Werkwijze en inspanning	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Broedvogels	3
2.3	Vleermuizen	3
3	Omschrijving plangebied	4
4	Resultaten	4
4.1	Broedvogels	4
4.2	Vleermuizen	5
4.2.1.	Per soort	5
4.2.2.	Per functie	5
5	Ingreep	6
6	Toetsing aan de Flora- en faunawet	6
6.1	Effecten	6
6.2	Toetsing Flora- en faunawet	6
7	Conclusies en aanbevelingen	6
7.1	Conclusies	6
7.2	Aanbevelingen	7
8	Literatuur	8
Bijlage 1	Verspreidingskaart vleermuizen	9

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan om in het plangebied Schildershof te Maarssen (gemeente Stichtse Vecht) de aanwezige woningen te slopen en op de onstane ruimte een supermarkt te bouwen.

Uit een ecologische potentie-inschatting van Buro Maerland (J. van Suijlekom, april, 2011) is gebleken dat nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen plaats moet vinden in het plangebied. In deze notitie wordt over dit nader onderzoek gerapporteerd.

2 Werkwijze en inspanning

2.1 Algemeen

Op 24 mei, 17 juni, 17 augustus en 30 augustus 2011 is het plangebied Schildershof Maarssen door M.W. van den Hoorn geïnventariseerd op vleermuizen. Op 24 mei en 17 juni 2011 is er ook onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van huismussen en gierzwaluwen. De toegepaste onderzoeksmethoden worden in de volgende twee paragrafen nader toegelicht.

Tijdens alle bezoeken waren de weersomstandigheden ideaal voor het inventariseren van vleermuizen en broedvogels. (Tabel 1).

Tabel 1: Datum, temperatuur,windkracht, bewolking,en neerslag van de dagen waarop de inventarisatie uitgevoerd is.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Weersomstandigheden
24-05-2011	avond	visueel en batdetector	13°C/1 Bft/Geen neerslag/Licht bewolkt
17-06-2011	ochtend	visueel en batdetector	12°C/1 Bft/Geen neerslag/Licht bewolkt
17-08-2011	nacht	batdetector	17 °/1 Bft/Geen neerslag/Licht bewolkt
30-08-2011	midnacht	batdetector	14°C/1 Bft/Geen neerslag/Helder

2.2 Broedvogels

Tijdens het eerste twee veldbezoeken is op basis van geluid en zicht de aanwezigheid van broedvogels vastgesteld. Hierbij is gelet op de aanwezigheid van roepende mannetjes en het slepen met nestmateriaal en het aandragen van voedsel door oudervogels.

2.3 Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken is op basis van geluid en zicht geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne bat detector met opname- en vertragingfunctie (type: Petterson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden hoorbaar gemaakt voor mensen.

Wanneer de soort op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid bepaald kon worden, is een opname gemaakt met een extern opnameapparaat (type: Roland Edirol R09H). Deze opname is met behulp van het computerprogramma Batsound nader geanalyseerd. Hierbij zijn de criteria zoals beschreven door Arjan Boonman (www.batecho.eu) toegepast.

Door daarnaast zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied voor de waargenomen vleermuissoort) vastgesteld.

De bezoeken in mei en juni zijn ruim voor zonsondergang tot ruim twee uur na zonsondergang en vanaf ruim twee uur voor zonsopkomst tot ruim na zonsopkomst uitgevoerd. In de tweede helft van augustus vielen de bezoeken tussen één uur na zonsondergang en één uur voor zonsopkomst. In deze periode is minimaal twee uur geïnventariseerd. Op 30 augustus is speciaal rond middernacht geïnventariseerd om eventueel zwermgedrag, dat aanwezigheid van winterverblijven kan indiceren, te kunnen vaststellen.

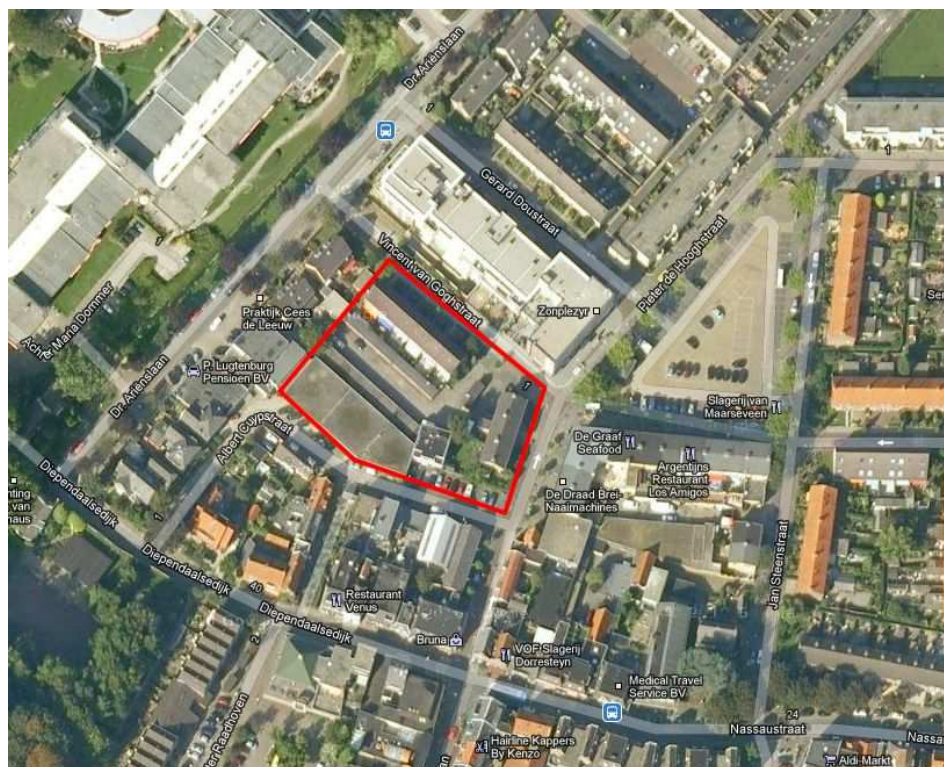
Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van het door de Gegevensautoriteit Natuur vast gestelde Vleermuisprotocol.

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied Schildershof is gelegen in Maarssen (gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht). De begrenzing van het plangebied is in Figuur 1 met rood aangegeven

Binnen het plangebied zijn de volgende habitattypen aanwezig.

- Gebouwen met dakpannen en spouwmuur;
- Gebouwen met een plat dak en boeiborden;
- Garageboxen
- Dunne bomen (diameter borsthoogte < 25 cm)
- Dikke bomen, mogelijk met holtes (diameter borsthoogte > 25 cm)
- Tuinen

Figuur 1. Ligging van het plangebied, met de begrenzing in rood aangegeven.

4 Resultaten

4.1 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek van 24 mei zijn tien tot twintig overvliegende gierzwaluwen (*Apus apus*) waargenomen. In de bebouwing van het plangebied zijn ze echter niet aangetroffen. Tijdens hetzelfde veldbezoek zijn in de huizen aan de Pieter de Hooghstraat enkele nestplaatsen van huismussen (*Passer domesticus*) vastgesteld. Bij de nummers 5 en 9 zat een mannetje op wacht in de dakgoot en bij nummer 7 en 5 vlogen dieren onder de dakpannen om te gaan slapen. Op het dak is een om voer bedelend jong gesignaleerd.

4.2 Vleermuizen

Gedurende het onderzoek zijn drie soorten vleermuizen aangetroffen:

- gewone dwergvleermuis – *Pipistrellus pipistrellus* ;
- ruige dwergvleermuis – *Pipistrellus nathusii*;
- laatvlieger – *Eptesicus serotinus*.

Hieronder worden de resultaten per soort en per gebruiksfunctie behandeld.

4.2.1. Per soort

Gewone dwergvleermuis

Enkele gewone dwergvleermuizen werden foeragerend in het plangebied waargenomen. De dieren verbleven slechts kort in het plangebied. In de ochtend van 17 juni werden er twee dieren waargenomen die gedurende een minuut achter de rijtjeshuizen zwermden. Op 17 en 31 augustus werd enkele malen in de Albert Cuypstraat een de paarroep van een mannetje waargenomen.

Ruige dwergvleermuis

Op 17 juni en 17 augustus werden kort twee foerageerde dwergvleermuizen waargenomen.

Laatvlieger

Op 17 juni laatvlieger werd eenmaal een laatvlieger foeragerend waargenomen.

4.2.2. Per functie

Foerageergebied

Het plangebied werd door slechts enkele dieren gebruikt als foerageergebied. Op grond van de geringe oppervlakte van het plangebied en het kleine aantal foeragerende dieren kan gesteld worden dat het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen is.

Vliegroutes

Er zijn in de directe omgeving geen lijnvormige elementen aanwezig. Dit sluit de aanwezigheid van essentiële vliegroutes uit.

Vaste rust- en of verblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek werden geen vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Wel werd in de Albert Cuypstraat een de paarroep van een mannetje van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Gewone dwergvleermuizen roepen al vliegend om vrouwtjes naar hun paarverblijfplaats te lokken. Omdat zij daarbij door hun hele territorium vliegen (Sachteleben & von Helversen, 2006) is het doorgaans lastig om de exacte paarverblijfplaats te lokaliseren. Wel is vastgesteld dat de paarverblijfplaats niet in de bebouwing van het plangebied aanwezig is.

5 Ingreep

De initiatiefnemer is van plan om in het plangebied Schildershof te Maarssen (gemeente Stichtse Vecht) de aanwezige woningen te slopen en hier een supermarkt te bouwen. Ingrepen die in het plangebied moeten plaatsvinden bestaan voornamelijk uit:

- slopen aanwezige woningen;
- bouwrijp maken van de grond.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder het volgende belang:

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

6 Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Effecten

Bij het slopen van de huizen zullen de nesten van de huismussen verloren gaan. Het slopen van de bestaande bebouwing heeft geen effect op de aanwezige vleermuizen. Er zijn in en op de gebouwen geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Ook is het plangebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en zijn er geen essentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig.

6.2 Toetsing Flora- en faunawet

Bij het slopen van de huizen zullen de nesten van de huismussen verloren gaan. Dit is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Er zijn, zowel op korte als lange termijn, geen negatieve effecten te verwachten op de aanwezige vleermuizen. Met de geplande ingreep wordt ten aanzien van vleermuizen de Flora- en faunawet dan ook niet overtreden.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

Gierzwaluwen

Deze zijn niet broedend aangetroffen.

Huismussen

Er bevinden zich twee tot vier nesten in de woningen aan de Pieter de Hooghstraat. De voorgenomen sloop van deze woningen, wat resulteert in het verwijderen van deze nesten is een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Foerageergebied vleermuizen

Het plangebied dient als foerageergebied (jachtgebied) voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger . Door het waargenomen kleine aantal jagende vleermuizen in combinatie met de geringe omvang van het plangebied kan worden gesteld dat het niet om een essentieel foerageergebied gaat.

Vliegroutes vleermuizen

In het plangebied zijn tijdens de onderzoekrondes geen vliegroutes (vaste routes tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden) aangetroffen.

Verblijfplaatsen vleermuizen

In de bebouwing van het plangebied zijn geen vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Op grond van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur kan gesteld worden dat het plangebied afdoende is geïnventariseerd op vaste rust- en verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied.

7.2 Aanbevelingen

Alvorens de huizen gesloopt kunnen worden dient er een mitigatieplan voor de huismussen op te worden gesteld.

8 Literatuur

Suijlekom, J. van. 2011. Maarssen Schildershof. Toets Flora- en faunawet. Buro Maerlant.

Sachteleben, J. & O. von Helversen, 2006. Songflight behaviour and mating system of the pipistrelle bat (*Pipistrellus pipistrellus*) in an urban habitat. In: Acta Chiropterologica, 8(2): 391-401, 2006.

Bijlage 1 Verspreidingskaart vleermuizen

